

„ЗАСТАВА“ излази трипут у недељу, средом, петком и недељом.

Цена је на годину 12 фор. на по год. 6 фор. на четврт године 3 фор. а. преломности за Аустрију, а за Србију на годину 120 гроша на по год. 60, а на четврт године 30. гроша.

ЗАСТАВА.

Огласи се рачунају по количини прста, које из гармонта заузимају, и за сваку врсту штапа се за први пут 5. за сваки даљи пут 4 н. осим тога за жиг увек по 30 н. Дописи се шаљу у редовности, а предлата и огласи администрацији „ЗАСТАВЕ“ у Нови Сад, у кући број 858. код „златног једнорога“.

Број 11.

У Новоме Саду у среду 28. јануара 1870.

Год. V.

У Новом Саду 27. јануара.

Русија је искала од Порте изјасноња ва што она вијску на границама Црне Горе прикуша; Порта је, као што „Конституционалу“ из Беча пишу, одговорила, да је то зато учинила, да изгуби дужност, коју је узела на себе поводом далматинског устанка у уговору са Аустријом, да је дакле то само опрезности ради, и да она не помисли на демонстрацију противу Црне Горе, која се приликом бојевог устанка „лојално и опрезно“ владала. Сад кад је опасност уклоњена, војска ће се натраг повући, Русија, вели се даље, тим се изјаснењем задовољила, и тако се ствар за свршену сматрати може.

Међутим војска турска још се није повукла, аустријска се не повлачи, него утврђује у Боци-Которској, и тим за Црну-Гору опасност престала није. Из горенаведенога види се и то, што ми нисмо ни сумњали, да занета постоје уговори између Порте и Аустро-Угарске. Два болника европска уватила се за руку, презајући од раје, коју су досад које непосредне, које посредно гледили. Ваља једанпут на Порту огав устанка хришћански народа бацати, па ако сусед пође да гаси — неће ни његова кућа на миру остати.

У Паризу Наполеонова камарила Оливија све већма у своје мреже вага, док га једном сасвим не одцепи од идеје слободњачки идеја и тежња. Сад повлаче вид између њега и министра, које за Орлеанског држе: Дарија, Бисоа, Талус, Сегли; Наполеон је Оливија опомону: да је он њему сву власт у руке дао, а то не за то, да га непријатељима у руке предао, а зато да вази, да му други власт не престу. Оливија је подне цару законски предлог, да се укуне закон о сигурности, од 15. фебр. 1857. Законодавно тело изаслало је комисију за нов прески закон, напоследку ће и Наполеонова Француска имати слободан прески закон са поретом; а кад ће се у Србији, ако не Рашкој, а оно ипак без цензора писати моћи? Докле ће Срби у Србији ту љагу и срамоту на себи трпети и носити, да један човек, био он цензор, или напоследку и сам министар под уздом држи мисли свију, или бар толики научени Србаља?

У Француској је са свију страна велико незадовољство због тога, што је влада мало префекта уклонила. Рапел набраја само 3 уклонила, и још друга четири на друга већа званја премештена или пензионисана префекта. „Франс“ даје прву опомену влади, говорећи, да ће влада у друге руке прећи, ако ова тако узврати. „Публик“ страшно напада на Оливију, вели, ити је реакција, ни измирење, него на проста тесногруда страшно, која ће револуција добро коћи.

„Журнал де С. Петербург“ саопштава буџет руски државни прихода и расхода за год. 1870. Редовни и ванредни приходи износе: 476,728,317 рубаља, одбивши трошкове збирања од 54,248,969 руб. остаје: 422,479,348 руб. Приходи су довољни за трошкове, и неће бити дефицита. Од расхода иде на интерес држ. дуга 78 мил. руб., на ратно министарство 140 мил. руб. на морину 17. мил. на народну наставу 10 мил. на жељезнице 20 мил. руб. на судове 9 мил. руб. на рачунску контролу око 2 мил. руб.

У Бечу је „Хавнер“ свој „вечији“ програм рајсрату у крајој беседи саопштио. „Вандерер“ карактерише тај програм тако, да је друго издање Шмерлинговог „ми можемо чекати.“ Ни демократички лист „Нови Беч. Таблат“ није задовољан са тим називи-програмом.

„Хавнер“ некаже сад, као што су „Хербст-Гискра“ у споменници већине казали, да неможе говора бити о концесијама, и да се требају строге мере противу опозиције узети, него се окреће у овом вртлогу: ко има жеља, нека ји поднесе законитим путем, и влада ће и од свога индивидуалног мишљења жртвовати, што не вређа интерес и снагу државе, ако и противници жртвују за љубав мира државе своје неоствариво становиште.“ *Ubis gedibus.*

У Пешти је министар Рајнер предао Деаковом клубу зак. предлог о праву удруживања, и зборова (скупљања). Ти су предлози тако, да немогу гори бити, и ту се види, на што данашња уг. влада иде — на удручење сваког слободног покрета на социјалном и јавном пољу. Међутим пишу, да ће и сам Деаков клуб министру повратити тај предлог, или ће га изпред

јавног негодовања и сам уклонити. Ко је и видео, дати таке ствари у руке човеку, који нема ни појма о државним наукама и стварима, који се само као „влади“ комесар у полицијном духу одликовао, ако је јавна жагда одликовање, који је једном речи — Никола Христић у атили, са разликом, што је онај од „митровачког компанијског шрајбера“ почео, а овај од „тектитетинског таблабирова.“

„А. обште новине“ доносе на латинском језику предлог текста од 21. канона о цркви по којима Папа хоће да догматички такзовани „силабус“. Веће људорје од ти канона нема на овом свету. Овде не би требало само онај бич, којим је Христос Јевреје из синатого изтерао, него вољуски бич, па да се с њима изтерају све владике из концила и Рима, а са таквим истим да народ дочека оне, који су за силабус, и непогрешљивост папе. Од како је концил, умрло је 8 владика, а 4. су одпутовала одре, 30. са истока не виђају се више у Риму. Из Аустрије и Угарске има ји 48. из Француске 84. из Енглеске 35. из Италије — 276.

Фадјејев о Славенима.

У Русији има толики и таки странака, као и у западној Европи, са разликом, да особени, духу народа, и многостручним околностима сходан тип на себи носе. Да и не бројимо немачку странку, која је на двору и у спољашњој дипломатији поглавита заступљена, и која је чисто апсолутно-конзервативна, да би под егидом царског „самодржавља“ свој положај, и своје бољарске интересе одржати могла, споменућемо само руске народне странке, од кои има три: једна је чисто руска, великоруска, друга је руско-славенска, свеславенска, трећа је нихилистична, социјално-демократска, или још боље рећи комунално-утилитарна. Прва има пред очима величину и снагу руско државе и руског народа; за границама Русије она се обзира само на интересе Русије и руског народа, и као што унутри пољски народ порушава, тако и за остале Славене држи, да им ништа не преостаје, него да се „реке њавне народности слију у руско море“, иначе би кадра била та странка, остале Славене, као и Пољску, са туђином поделити, и за себе онолико задржати, колико ји без опасности у се прелати може. Појета те странке био је — Пушкин, а Катков у „Московским Ведомостима“ данас заступа тај правац, према Пољској отворено, према осталим Славенима доста скривено. Нихилистична странка не само да неће да зна за освајања споља, него и саму руску државу хоће да разбије, да раздоби. Сваки је државни живот њој робство човека и друштва некој надљудској, наддруштвеној сили. Она концептрује живот људски у општини, и ову хоће да организује не политично, него социјално, народно-економно, хоће да задржи, где је има, и уведе, где је нема, комуналну комунију, општинску задругу у поседу, обрађују и уживају земље, и да по аналогији исту задругу пренеосу и на остало начине привреде и живота.

У ње социјална свеза општина абсорбује, замењује државну свезу, као што у прве политична свеза абсорбује, прогутата социјалну свезу, или бар њоме овлађује. Културно се разликују ове две странке тим, што она културу оснива на особености народа, а нихилистична исту на општој људској природи оснива, зато је ова западној култури приступачнија.

Међу њима стоји руско-славенска, или свеславенска странка, која држи, да славенска племена чине једну фамилију у човечанству, која у светској историји свој позив и свој задатак има, и која се племена имају сјединити, и то под егидом, под окриљем онога племена, које је из векова историје, векова патње и робства живо, чило, уједињено, и велико изишло — а то је руско племе. Њој је на уму федерација славенски племена, али под руским окриљем и надмоћјем, шта више у вишој књижевности и са руским језиком.

Ову је странку борба Велко-Руса противу Пољака с једне, противу нихилистични завера с друге стране у засен бацала, и она се тако рећи морала повући за линију велико-руске странке, с којом је ородинија, као што се Аксаков лист „Москва“ слау у „Московске-Ведомости“, и могло би се рећи, да се ове две странке преображавају у једну велику странку, која се са немачком и нихилистичном бори.

Из средине ове странке изишла је у „биржевим Ведомостима“ у Петрограду расправана о источном питању, и то од никог мањег, него од генерала Фадјејева, који је, као што смо већ једанпут напоменули шеф генералног штаба војске на Кавказу, који дакле ствари и са стратегично стране познаје. Ми немогосмо ову броширу добити у оригиналу, или у свој обширности, и саопштавамо из ње неке главне црте по „ческој кореспонденцији“, која у Берлину излази.

„Источно питање, вели он, неможе се по Русији успешно решити другачије, него сувоземним ратом. Поморски рат неби имао пожељеног успеха.“

Већ је 1854 год. Паскијевић казао, да прерата противу Турске треба да буде рат противу Аустрије, и да се само у Бечу може источно питање решити.

Прави непријатељ Русије јесте Аустрија. Енглеска и Француска долазе у другу линију. Ослобођење Славена у Турској неће равнодушно гледати монархија Хабсбурга, јер би то ослобођење имало уплива и на Славене у Аустрији.

Заборавимо реч: „источно питање“, и заменимо је са речи: „свеславенско питање.“

Опомињимо непрестано аустријске Славене, да они сами себи остављени, немогу се ослободити, да је Пруска мач и штит Немачке, да Аустро-Немци верују на то, да ће аустријске Славене понемчити.

Пруска ће моћи на то ићи, да буде мађарске државе, али она неможе трпети ослобођење Славена у Аустрији, а да не повреди своје интересе, кои су истоветни са интересима Немачке. Ако би Пруска и готова била, учинити нам неке уступке — ми још веће можемо постићи у Паризу.

Интереси Русије такви су, да нам ниједна држава у Европи неможе руку пружити, да нам помогне, да до своје цели дођемо.

Где ћемо наћи верни пријатеља, противу Аустрије? Ова држава, или боље рећи, дунавска конфедерација, много је више нужна Европи, него Турска. Она је бедом њен противу истока.

„Исток“ је одре био Турска и ислам — данас је Русија, славенски елемент, и право слање.

Европа ће без сумње помагати дунавску конфедерацију.

Ма какве алијансије да склопи Русија, она неће никад ништа добити, осим — мачем.

Сајужене државе једини су савезник Русије, које се не одапиру њеној историјској мисији, но оне јој немогу ништа на стору помоћи.

Друге државе тако зазиру од Русије, да јој немогу накловене бити, и сумњају, да би ми наша алијансија прибавила значајне користи, и неповерење се удвостручава, кад би ми иницијативу узели.

Платонске симпатије од 40 милиона Славена, кои не живе под скиптром цара, немају никакве вредности.

Најслабији од њи, н. пр. Бугари, једини су, кои желе непосредну помоћ нашу.

И ма да су ти Славени нама накловени, има две трећине међу њима, кои су на сметњи, да се оствари идеал руске државе.

Међутим мало стоји до тога, коме припадају њина тела, само да су срца њина складна са њинама.

Како ће се доћи до те складности срдаца? Наша будућност зависи од решења те проблеме.

Преобразимо питање источно у питање славенско. Ми ћемо одклонити скривено неповерење наше славенске браће, и уверићемо ји, да Русија није себична, и да јим добро жели.

Но ма с које стране атаквали источно питање, увек ћемо имати да се боримо противу коалиције, савеза, коме ће Аустрија бити срце, ако не глава.

Уредамо наше рачуне са Аустријом, но пре свега задобимо Славене те земље.

Дунавска конфедерација, заштићена од Европе постаће немогућна, како аустријски Славени буду уверени, да хоћемо ји ји коначно заштитити, а не да ји употребимо за неколико дана.

На несрећу, народна политика руска тако је нова, да још рје имала времена, да се сама у себи усредреди, да сама себе сазна. Они, кои туђинство унапређују, невољују у њу, јер је не појме.

Славени немају поверења у руско дипломате, кои носе немачко име.

И оно мало симпатије, што још указујемо, држе они, да долази од немоћне политичне групе. Досад су им догађаји за право дали.

Коритеји славенског света, видели су наша срца пуна симпатије за њи, но они добро знаду, да речима не ољедују дела, и да Русија није Америка.

За чудо је, да Славени још и толико симпатије имају за нас; оно осећање разјашњава се тим: што они признају, да се немогу дићи без помоћи са стране.

У том погледу никакве обмане! Тежко је држати се управо, кад су ноге везане, но једанпут одрешене ного те могу необичну делатност развити.

Славени у Аустрији и Турској немају можда друге симпатије за нас, осим чисто књижевне, а где неку слободу уживају, као у Србији ту су те симпатије најслабије.

То није ништа чудно. Про 1848. године Италија није нагињала Пијемонту.

Срби су пуни поноса, и држе, да ником немају захвалити за своје ослобођење до себи самима.

Да се Славени у Турској опросте обмана, доста је, да им се пред очи стави политика владе у Пешти, и Бечу, и владање запада и Пруске, које је њима добро познато.

На што говорити о Аустро-Славенима? Они ваљиче на особу у земљу живу сарањену, која заман тражи, да подигне поклопац свога ковчега. Само је пријатељска рука може ослободити те тавнице.

После сваке обмане они управе своје очи на Русију.

Ова држава дужна је, да им ујамча помоћ — али не у фразама, него на делима. Пре истока овог столећа Русија ће рачунати сто милиона становника, и неће јој нужне снаге недостајати.

У будуће сви ће Славени гледати своју праву домовину у држави цара. Дајмо прибежишта сваком говеном, примимо у отворена наручија учењаке славенске народности, распостиримо у наше браће руску књижевност, слободимо пропаганду грчкога клира, отворимо редове наше војске свима Славенима. Главно је у тецај довести славенску пропаганду, и од тога направити питање части наше. Без тога неће веровати у Русију.

Ово ће ићи, да и некажемо, да ћемо и Романи и Грке уважи у коло наше политике.

Судбина дунавски Славена скоро ће се пресудити. Они пред собом имају овај избор: или да се ослободе са руском алијансијом, или да падну у робство преколитава.

Наша снага лежи у неруским Славенима; наша је слабост у томе, што до данас нисмо познали, каква нам помоћ лежи у том елементу.

Гледајмо да се опростимо овог заборав, и да боље употребимо остатак овог столећа.

Славени су управо подељени. Како су слаби, да се сами уједине, ваља им споља дати средште.

Но прости манифести нису довољни да постигнемо цел, морамо јим делом наше симпатије показати. Тако ћемо се моћи упустити у коначну битку.

Овај горостаан задатак изискује припреме. Треба напредовати корак по корак.

Прва је потреба, да срушимо ограде које нас деле од јужне браће наше.

Ограде су: Бесарабија, и Галиција. Ослободимо најпре нашу руску браћу у Галицији и становиштво Измајла уступљено год. 1858. Романији.

Како ћемо захтевати симпатије од западни Славена, кад смо пропустили у год. 1849. 1859. и 1866. прилике, да ослободимо нашу браћу, кои су гласно искали саму помоћ.

Незаборавимо, да нам је смртни непријатељ уватио позицију у Галицији, то ће рећи на природној граници руског царства.

Пољска странка ове области авангарда је непријатељске нам Европе.

Док је западна Галиција у Аустрији, неизбежна је последица пољско питање, и општи потрег; она је Дамоклов мач над главом нашом.

Оволико је досад у реченом листу изишло. Наше је у тој ствари познато, и кад и остатак стигне — бићемо у стању, наше мишљење о томе, нарочито на адресу Србије и Мађара рећи.

и Србије, под којим би видом лакше у Босну и Ерцеговину ускочили, одзвуд вам немам ништа јавити, и овамо нико и не сања на такво што, већ се каже: то није могуће; и с тим би се Аустрија увукла у велике замке, које би јој може бити проузроковале други Краљев-градац; нех се мјери са саданашњим божешким уставима, кад такво што смишља; и нех узме на ум да су Црна-Гора и Ерцеговина сличне Леденицама и Кривошијама.

Одма после помирења у Далмацији је мирније и слободније живљење, према је још на опрезу... Родил се још није вратио у Задар, а није ни Флук. Говоре, да ће оба позвана бити у Беч, и да ће на мјесто Флука доћи неки Мацокелди као цивилини намјесник, а милитарски да ће остати Ауерсперг. Видићемо.

У предпоследњем мом допису, говорећи о новом уреднику „Нар. Листа“ подкрала се је једна рјеч, коју ја писам написао, а то у прав рјеч „противник“. Зато нех се с овим поправи.

Проклето неслога недаде да ове године задарска омладина прослави светковину највишег светатоља по србски народ. Није чудо, јер је тако у нас Срба све: почме се вицом а сврши се вицом.

А у с т р и ј а

Адресна дебата у „рајскерату“ доље куће 9. јан. (Продужење Вајтлове беседе.)

Моја господо! Ви мислите, да је оно, што ми у резолуцији испитано, сасвим што ново. Бже сачувај! Галиција имала је своју сопствену организацију судску, и подишну самосталност у свим грама јавне службе. Сад нас плаше са бауком посредних избора и прете нам са Русијом. Молим господо моја, они су Русија, и ја нетреба им је дво име да споменем, они су заиста ту, али још ни су Москваи.

Ја не налазим ништа тако оптужења достојно, што су сломенце обнародоване. Ја то несажаљевам. На сваки начин, да би много угодније за многу господу било, кад би само споменаци већине министарске обнародована била. Ја не налазим у томе ништа тако оптужења достојно, што је круна обнародовањем самог лица узврати пример јавности показала, којој ми сви тежимо.

Безпријерним репримандацијама валало се на сачивитеља споменаци мањине министарске. Напало се на једну од најважнијих личности Беча, др. Бергера, и његову част, таквим начином, да се ради њега мој колега Грос заузети морао. Њега напоследку еглотично назваше писарчићем, или као што се г. Стерувци у својој претераној ревности сасвим јасно изразио, да га треба пред високи суд позвати.

Моја господо! Кад би се ми тако неупућено запитали, ко је био сачивитељ споменаци већине министарске, да га такво исто са таким порукама почастили. (Допадање с десна.) Тешко ће се томе сличан пример у историји парламента наћи.

Даље браћо и остале чланове мањине министарске, на напоследку и самог државног канцелара гр. Бајста између осталог рече: Политика сило већ је свршила своје, ви је можете још неко време употребити, али и то неће задуго трајати. (Одобравање с десна.) Посланик др. Мајерхофер рече: с бајонетима нећемо покушати; ја управо незнам, на каква је велика средства помислао.

Посланик Куранда јуче нас је уверавао, да ће ове године галичка резолуција много бољег изгледа имати, према се сам доста чувао, да се некако рече, као да би он на то опуномоћен био. Ми смо му на томе благодарни, али ја то не верујем, јер ако нам и пружи верно руку, то ће бити увек под таквим условима, које ми никада нећемо моћи примити, као што нам је већ то јуче посланик г. Спене наговестио.

Карл V. сам је свој погреб видео; један од наших најугледнијих пољски листова рекао је, да је споменаци већине министарске политички тестамент, али ја идем даље и кажем: она је политички погреб, где министри само још толико имају да издрже, док се цео сировод недоврши, али после тога пак мораће морално умрети.

Ја мислим, ако господо министри своје оставке већ неби хтели јавити, то да ће их после адреске дебате морати положити. (Живо допадање с десна.)

Посланик Шиндлер за: Одма у почетку свог дуготрајног говора, с којим је спирао да побјеги све наведене разлоге противника устава и већине министарске, окадио је свог штевног колегу Кајзерфелда и Прохаског, а затим се одма бацио на главне говорнике мањине, доказујући им, да се они у истини труде, како би се само она мисао оживотворила, која је још за време Белградја на поређају била и због које је исти столацу министарску оставити морао. — Осуђује јако неуступак министарства што су са програмом политичним — споменацима — на јавност изишли, своју слабост одкрили и тиме сами оружје противницима устава и остали државни установи показавали, с којим их најлакше бити могу. Да, моја господо, рече он, напредна Аустрија престана је прошлосту и њеним наслеђеним хрватичинама опседнута; њезин сваки корак прати и веба реакција, која врло мудро своју маску мења; час се указује под видом гиздава војника, час се појава у одећи смирена и побожна епископа (право! право! с лева и у центруму), и сад се наједанпут указа у народној држави код двора. (Живо допадање с лева, у центруму и на галеријама.)

Подире седница: Молим да се галерије од сваког израза одобравања и негодовања ударжавају, или ћу их иначе принуђен бити узлопити.

Шиндлер (продужујући свој говор): Нами се пребацило, да смо ми сок изцедили. Али напоследку да видимо управо какав је био тај сок. Галички фонд за одкупљивање земаља стао је данас државу 232 милиона. Интерес од тога капитала износи годишње 5,800.000 фор. Дакле тај сок управо извире отуда, где је пре усут био. (Допадање и одобравање с лева и у центруму.)

Моја господо! Народ оће мира, народ оће озбиљности, он оће већ једанпут да је уређен, а не непрестано да се уређује. Народ се већ доста наплаћао за дрва, цигље и посао, сад захтева да му се

једанпут над главом и кров дагне. Народ оће да зна, да ли су у Аустрији в-ко-и дати, да се одржати или напустити могу. (Гласови: врло добро! с лева.) Народ је са уставом задовољан, кад се он само верно и у свим досљедностима у живот приведе. Народ се недаје правним и говорничким фразама заводити. Он држи, да мора држати и веровати свјачано изреченим речима монарха: „verbum mobile debet esse stabile“ и ја отворено велим: само је сталност и постојанство у овом тренутку напредак Аустрије. (Гласови с лева: врло добро!)

Донустате ми, да само један поглед бацим на један такав свенштити устав, који би устању био све народе у Аустрији задовољити; и какав би то кир за народ био, који је на народносним особинама и странкама основан, како би такав устав изгледао, каква би то истина била?

Ми Немци немамо никаквих особина, ми смо тек један културни народ и ништа више.

И тако у томе тону продужио је подизање Немца, а затим и прешао се на поједине народе славенске у Аустрији, доказујући како они немају свести о једној уставној држави, да незнају постојеће законе поштовати, да ни поједини изобразени редова грађански немају, које им се све то јасно огледа на њиховим земаљским саборима, а особито у јавној штампи, која заступа јавно мњење појединог народа, његови странаци и главни вођа, и која је у последње време у више прилика сваку границу пристојности, човечности, државне солидарности, спирајући и заступајући једино свој сопствен народносан интерес, прекорачила.

Али пород свега, као да је највећма вредног заступника већине министарске онемо држање и поимање сами Немци из Тирошке, а особито оца Грајтера, на кога је највећма после одговора славенски заступницима, нашао. Цела половина говора само се на њега и остале Тирошке односила, но како за нас нема бог зна какве вредности, зато и напуштамо та места из његовог говора.

Затим завршујући свој говор рече: Из свега овог, што сам досад на го, сваки увидети може, да се ја никако са споменаци мањине министарске неслажем и усљед тога гласам за адресу.

Седница се у четврт на три часа сврши и следећа за сутра у 10 часова закаже.

СЛАВЕНСКЕ ЗЕМЉЕ

РУСИЈА. Тешке руски социјалиста јасно се огледају у једној прокламацији, која је још последњих дана прошле године готово по целој Русији, а особито у Москви растурина. Почем је одма из почетка живим бојама насликана, како је владајућа властела и племетство отело од народа руског земље и овила ронство наметнуло, говори се даље: Пре је било другачије. Поља и њиве припадлеже очима, који су их обделавали. Наши предци не познаваху ни племетство ни свештенство ни трговце, нити царинаре (порезнике); они су били слободни и сретни. Али с оне стране мора дођоше страни кнезови, и у њиховој пратњи дођоше племићи, званичници и царинари. Они подјармише наш народ, одузеше нам наша поља, и уживаху плод наших руку. Почем су они земљу подјармили, подигоше освјетљени градове и вароши, из којих нас још и сада угњетавају. Њима имамо заштити на строгим законима и тешким порезима, који су нас у крајњу сиротињу и оскудицу сурвали, докле се они нашим лебом ране и господски и задовољно живе. Своје су градове и вароши тако утврдили, да им ми другачије доскочити неможемо, него да их ватром поналимо. Затим слеђује ужасно описивање царског деспотизма, који је народ руски свенити и трнати морао, и којим је до скота понижан. Даље се у истој прокламацији вели: „У изшој повесници било је неко време, где смо се ми надати могли, да ће цар са целом својом породицом изумрети. Али на нашу несрећу поваа племетство неког кнежевља из Немачке, који је постао отац једног целог низа тирани. Ова немачка кнежевска породица тако се умложила, да свештеници једва могу по црквама све чланове њене набројати. Она прождире све, а још много више њезини дворјани. Ми смо лудаци, Немци владају с нама и гледе само како ће своје црпове да напуне. Наш цар и велики кнезови неспособни су за владање; они радије по улицама тумарају, да би само поздраве и усмилке примали.“

а. — Нови Сад 23. јан. Јуче и данас држана је редовна главна скупштина магистрата и варошког представништва. — Публиковано је на њој више закона, и пошто су сви ови на мађарском језику послани, закључено је том приликом, да се иште да нам одсад законе и на српском и на немачком језику шиљу. Уједно је решено, да се код важнијих закона садржај саопшти, јер досад се само наслов закона читао, и тиме су се ови за публиковане сматрали. — Читана је наредба министарства за земаљску обрану, која јавља да ће се хонвидска вежбања месеца марта отпочети, и позива општину да се по стару, да се хонвиди, ако по касарнама не би доста места било, сместе у приватне куће. Овим поводом повела се реч и о томе, како да се смести хонвидски батаљон, који ће овде стално становати, и који намерава да се на пролеће из Паланке овамо пресеља, камо се само преко зиме сместити морао, пошто се у Н. Саду није у брзини згодних станова „наћи“ могло, — и реши се да се министарству пошље претставка, у којој би се саопштило, да у нашој вароши нема више места за смештање војника, него да би се „брукшанц“ на то могло употребити, у који би се коронинци сместити могли, а на место ових могли би онде хонвиди доћи. — Утврђена су начела при разреду парохијада узет је приход појединих. Том приликом изабран је и одбор, који ће парохијај и ноћну стражу разрезивати. — Најважнији предмет од свију била је претставка на земаљски сабор због незаконитости које су за време комесарства над Новим Садам извршване. Ова је врло опширна, и зато и не на-

водимо из ње ништа овде, пошто ће цела у овоме листу штампана бити. Закључено је да се иста у 600 примерака штампа, и да се свима муниципјама пошље с молбом да је погномну, — и да се олим тога међу саборске посланике подели. Ту је претставку написао др. Милетић. — Пожурен је и одбор, који је још летос изабран да поднесе предлог, какви би се кораки предузети имали, да се иште измена закона о питању народности.

Економски одбор подноси предлог за зидање србске народне школе. По томе треба 300.000 цигаља, и има на то три понуде, једна од Христића, који иште 10 фор. за иљаду цигаља, један хват дрва на иљаду цигаља, и да варош узови; друго од г. Симе Марковића, који иште 11. фор. од иљаде, и хват дрва, али од 7. цуви, и варошки увоз; трећа од г. Марка Поповића, који своји готови 100.000 цигаља даје по 15. фор. од иљаде. О том се саветовало, како да варош сама цигље пече, и пошто је у течају дебате г. Марко Поповић понудио своји 100.000 цигаља у зајам, и затим од тога 10.000. цигаља поклонно, то се закључи, да се овај поклон, и понуда узајамљивања са захвалности прими, да би се одма с пролећа зидање започети могло, а економски одбор упућује се, да гледи, да се што пре одпочне прављење 300.000. ком. цигаља, пошто варош 200 хаати дрва има, кои и онако нису за другу потребу, а недостатак се може сламом накнадити.

Г. градоначелник јавља, да је г. Ђ. Гвоздановић као агенат пештанског централног одбора за скупљање прилога на хонвидски инавалидски дом усмено пријавио се, да би и варош штогод на то приложила; то је економском одбору предато, кои ту ствар на скупштинку упућује. Дебата је о томе жива била. Неки су чланови билизато, да се приложи, неки да не. Читаво се особито, за које је хонвиде то, да ли за оне од год. 1848. и ако, да Нови Сад на то неможе ништа приложити, тим мање, што нису у обзир узети и они народни војници, кои су за србску, словачку, и романску народност страдали. Ако је пак за будуће хонвиде, то нека држава прави такав дом, а не поједини и корпорације, које и онако имају на много страна да трпе. Даље се приметило, да се не слаже са достојанством општинства, да се одбор преко агента, и то усмено на њега обраћа; или би сам одбор, или власт имала варош позвати, па ствар да у претрес узети може. И тако би захтев одбијен, засада зато, што варош није позвана, како треба.

Противу закључења општине у јануарској седници, да се апотекар у г. Млад. Максимовићу допушта, да апотеку из четврте четврти премести у трећу и то у Ђуријоку улицу, поднашају друга два апотекара рекурз на министарство; закључи се рекурз као просту представку министарству поднети, са примедбом, да му ни формално ни мериторно места нема, јер противу закључења општине у јавним стварима, које у њој делокруг опадају, рекурза нема, и јер су наводи неосновани.

Нови Сад, 27. јан. У допису са „Некара“ у прошлом броју вели се, да је дописник наш из Париза на кривом путу, кад пита: кад ће се смести у Србији тако писати, као што Рошфор у Паризу чини, и изриче се жеља, да Бог да, да се никад тако у Србији не узпише. Ако ова жеља толико значи, да не буде потребе таквом писању, као што је у Паризу заиста потреба, то немамо ништа противу такве жеље, али да се никад не буде ни смело онако писати, на то се неможемо сагласити, нарочито у времену — кад се у Србији никако без цензуре писати неможе.

Ми смо у прошлом броју саопштили, шта словачки народни лист пише о одговору Тота и Лукача на изјаву младине србске у Пошти, а пре тога казали смо, да ћемо и сами на то рефлектовати. Међутим кад смо се боље промислили, нисмо разлога за то нашли, једно што наш лист и онако она господо не би читала, а друго, шта се може разговарати са човеком, као што је Вајц Тот Калман, кои од толики на сабору говорени и предлагани ствари не нађе другу, но на коју су Мађари изволеди намејати се, као да се у сабору несмеју и на изреке најбољи, особито противнички беседа, и као да није у реченој интерпелацији било тачка, код које им није до смеја било. Што се пак тиче, поједини случајева, где су Срби повређени, ти ће се видети из опширне и мотивиране жалбе, коју општина Новосадска уг. сабору подноси, и која ће и међу посланике раздвојена бити. Г. Тот имаће онда прилике, правдољубље своје и у сабору, и на публицистичном пољу показати, кад се и онако са задовољством позива на то, да су га и Срби за посланика бирали.

На уг. сабору ствар држ. подсекретара у министарству комуникације Холана још се једнако у дневном реду одржава. Е. Шимоњић био је у једној подужој беседи нападао на министарство комуникације због злоупотреба, које се у њему догађају, што се понајвише односило на Холана, пошто је министар Мико не-

способан, и нула у свом министарству. Особиту је сумњу побудио покушај некога белгијанца Монса, кои је још у окт. п. г. у једном писму послао био Холану 40.000 ф. да ба му што пре решио концесију једне жељезнице. Холан је истина ствар пријавио министру, али ипак је сумња остала, јер се и други свакојак гласови разнеше, и зна се, да Холан, кои је до ове службе оскудан био, сад врло добро стоји. Напоследку у једној од последњи седница заште Холан саборску истрагу, и Жеђињи учини предлог, да се изашље комисија петорице, да ствар извиди. По гр. Андрашију не бијаше то право, и у Дсаковом клубу после жеотке дебате одбаци тај предлог, но прими се предлог министра Мико, кои је по решењу мин. савета учињен. т. ј. да министар сам поведе дисциплинарну истрагу противу Холана, и да позове нападаче, да тужбу и податке поднесе, иначе да ће предложити, да им сабор изрази негодовање таког поступка. Министар је у сабору изјавио, да ће то учинити, нашто Тиса учини противупредлог, да се комисија седморице изашље, која ће таку истрагу учинити, да би се на основу исте по околностима и министар могао у стање обтужбе ставити. Знаменито је то, како сад чланови већине говоре, а листови им пишу, како Холан није имао и нема повода и пута, на „трич-трач“ гласове истрагу противу себе — а В. Тот, садањи држ. подсекретар у министарству ун. дела могао је у седници сабора од 21. јул. 1868. године пребацити Новосадском градоначелнику, да се чуди, што овај за оправдање противу „трич-трач“ гласова због београдске катастрофе није одма министарству ун. дела телеграфисао, да иште комесара за истрагу противу себе, ма да ондашња очевидна денуцијација није ни налик била на садање гласове о Холану, у самом сабору изражено.

Рок србској конвенцији у Новом Саду одложен је на 26. фебр. (10. март) из узрока, што су неколико браће свештеника желели други рок, пошто на први због празника и своје службе не би доћи могли, а друго, јер се нада, да ће доње дунавска комуникација отворена бити.

— Љубиша је дао у „Преси“ штампати писмо о пацификацији у Далмацији, кои правда поступак бар. Родаћа, и доказује, да пацификација није са уштрбом достојанства државе, и ауторитета државне власти учињена. Из писма видимо: да је више од тудета села поплаћено, да је 26. први и пркваци разорено, више од 360. најумуљнији људи из Жупе и Мајне морали су се у Црну-Гору оклонити, да је више од 400 људи „Турске раје“ дошло у Кривошије, да неред праве, и Кривошијане терорину, да се немире. (Ово неверујемо. Не ваља се ни изговарати на штету доброг имена своје браће, која зацело нису као небраћа дошли били. У.) Они 300 из Жупе и Мајне могли би с пролећа из Црне Горе доћи, и устанак подкрепити, а могли би се и страни умешати. То је узрок, бравој, и државу не компромитирајућој пацификацији био.

— Можемо са задовољством обележити, да је последњи позив младинског одбора имао успеха у народу. Стигло је досад са саме ове стране Србства преко 1200 предплатника на лист „Младу Србадију“, а још ји је на путу; са оне стране јављају ва једно 200 предплатника, и да ће ји и више бити, кад лист пође излазити. Одбор је у јучерањој седници својој решио, да се лист покрене, и да први број најдаље до ускреса изађе; лист ће излазити месечно у 6 табака на папиру онаком, као што је „Матица“, и броширан у завоју.

Лист ће излазити у Новом Саду поглавито због слободе штампе.

ЗДРАВ О С И Н О В И И Б Р А Ћ О !

Читајући јавне народне листове на нашу велику радост нађосмо вашу искрену реч у прављену мађарској омладини.

Ми нећемо с овим да доказујемо оно што сте ви са свим јасно доказали, но као оцви и браћа радујемо се, што народ српски има своји синова, који заиста схватихо право мишљење и тежње целог српског народа. Као што ви сматрасте за своју свету дужност и ми као оцви и браћа ваша још за светију дужност сматрамо вама као синовима и браћи јавно благодарити, што се заузмете за свој мали народ.

Примите ово неколико речи од нас сирински Срба, као знак љубави братске, која ће вас с нама ово доње везивати, докле год ви као прави синови народа свог, исповедали и бранили будете све тежње свога народа. Живели!

У Српску на св. Саву 1870.

Петра Давидовић, свештеник, Макса Недељков, Лука Белеслић, Арса Милетин, Иса Милетин, Васа Белеслић, Самојило Петров, Атеја Тодоровић, Сава Владисављев, Ђура Белеслић, Гада Милетин, Орестје Белеслић општ. заклетник, Порфирје Пакашки, Гига Недељков општ. кнез, Ђорђе Попов, Дионисија Попов, Ђорђе Грујић, нап. учитељ.

НОВИЈЕ.

— Влада у Мадриду закључила је пред-ложити кортесима једног новог кандидата за шпански престо.

По допису једном из Мадрида од 17. јан. при изборима кортеса учествовало је 757.250 бирача, од којих су око 519.000 демократске монархисте, 140.000 републиканци и 89.000 карлисте. На некојим местима при гласању није прошло без крвопролића. У Сан Руге (Андалузија) републиканци незадовољни са својим успехом скочише на своје противнике с големим ножевима. Борба је била ужасна, у којој су 2 мртва и 6 рањени остали; тек их је напоследку жандармерија с бајонетима растерати могла. У Валенсији било је 12 рањени и 7 мртви. Тако исто при избору у Логрону, где је Салутивно Олосата над карлистама победу одржао пале су „многобројне жртве“.

Услед таквог догађаја распростре се глас, да ће регент Серано и ђенерал Прим наложити војсци да извуче за краља херцега Монтпанзија. Лист „Новедасес“ нашао се на тај глас побуђен, и у једном свом чланку донео је „да се херцег Монтпанзија неће никад круно примити, која му није од законитог заступништва земље понуђена; он ће сваког од кортеса изабраног краља припознати, изузимајући само Дон Карла или Дон Алфонза“.

— Из Рима јављају, да је ошет 12. о. м. у концилу држао владика Штросмајер сјајан и језгровит говор, који је трајао подруг часа. По „Тажису“ између осталог рече у својој филипици у класичном латинском језику, кардиналима, који су се њему приближили, да им неби ни једна реч његова умакла: „Ви сте сенат Португеског, и ваш је задатак да прквом управљате, али данас вас је деспотијам притискао, и ни један од вас нема одважности, да мисли своје отворено и искрено очигује“. Најжешће је напао на језуите, и вахтавао периодичне црквене саборе. Римску курију осуђивао је због њеног нерада и небрежљивости; одговарајући епископу Мулином, Дро Бреви, који је чланове концила оменуо, да је папа „свети отац“, рече: „Истина је, али је и црква наша света мати!“

— Султан је „украсио“ ђенерала Габленца и с. м. л. Вагнера са ордемом мелидије првог степена.

— Као што из Рущука јављају, 23. о. м. три турска војника напала су на руски ђенерални конзулат, и тек после правог боја истерани су из зданија. Венерал Игњатијев вахтава од Порте удовлетворења.

— По бечком једном брвојању, на балканском полуострву јако се спремају за одсудне догађаје; Турска тамо непрестано шаље војску. Тако су ови дана у Антвар прицепела два ратна пароброда са ситним војском.

— 23. о. м. конфискована су ова три народно-либерална листа: „Покрок“, „Народни Листи“ и „Политика“!

— „П. Лојд“ јавља, да ће зацело министар финансије Лоуаји бити наименован за општег министра финансије у Бечу. На његово место дошао би Керкапољи.

На допис у 3. броју „Заставе“ од ове године из Митровице добисмо пре него дан изјаву од г. Глаше Костића из Митровице, но она је скоро три табана велика, тако да је нисмо у стању у наш лист урвати. Поменом је г. Костић само у 6. редаку дописа споменути, и опомнут на скулање неки прилога од омладински чланова. Што је друго тамо спомињано, то се није могло знати, на кога се односи, и ми морамо са сажалењем приметити, да гдекоји наши људи немогу и најбољу обшту ствар да спомену, а да се не искале над онима, с којима они у месту иначе у заједници каквој живе, на кад се ко неменује, онда је тешко и контролисати. Ми ћемо из изјаве само оно саопштити, што се на обрану противу пребачени ствари односи, и ошет опомнићемо дописнике, да нам поштеде лист са личним зајевницама, које кад би у месту нашем до „жице“ расправљати дали, неби друго шта ни могли у лист сместити. О што је дописнику било, да пита: „зар така треба да смо“ за човека, кон ради за обште ствари, колико може? Са овим прекидамо ту ствар, да ма се противу наше воље и жеље и обе стране срдиле. Из изјаве саопштавамо ова места за обрану:

Што ми пребацијете да од уписаних чланова омладинских још до данас новац скупио нисам, одговарам: да нисам тому доколан био, и мислећ тврдо најприметнијим дагом, на дан св. Саве просветитеља срп. свеколике чланове позвати, по невољу му што сам ево већ три дана болан, није ми могуће мојој жељи одговорити. Верујте г. да зебем што од онолико уписаних можда ни подовину нећу моћи новца скупити, а то с' тога што је наш свет већ толико — за свакака прилагања и издавања оптерећен, да је готово најмање вољан мнџељност потпомагати, као год што сам прошле и предпрошле године без ваше опомене новце од омл. чланова скупио, и матици срп. послао тако будите уверени да и у будуће нећу заборавети на оно чега сам се прилио. Држим да сам свагда оправдао „какви наља да смо“, а најмање ћу од вас жетта савета примати.

Да говор о тргов. школи није спеваше него зблиња ствар, то вас, и свакога мојом речи уверавам, да сам свагда прираван као Србин, а не да би себи име професорско изобразио, примати се предавање у чему способности осећам, а код те прилике мисли да ми неће требати помоћ теолошких наука, дакле нећу вашег савета требати. А што

Уредник и издаваатељ др. Свет. Милетић.

није такву могуће остварити, тому сте ошет ви узрок, јер. г. неможе она неколицина наших младих људи о вечерњим часоцима доспети несведеново у пев. друштво, обучавају позор. претстава и у трг. школу. Наша пев. дружина прилично у певашу напредује, е да јој је по позиву њеноме више својих скупштина и седница где би се братски договарали, којих од толи доба нечумо ни једну запавану, тада би зацело бољим правцем коракнули; на да је среће у место тих позоришних претстава да се латимо зблињих ствари, те да једном отпочнемо вечерња предавања у трг. школи, онда знајте да би веће користи имали, те с' тога ошет „ја“ тим добровољцима из свег града кличем: сједите сваки својом позиву, и окајте се овога што вам више штете ни вајде у вашем правом раду нанети може; Замените те часове обучавањем умни, које вам будућност ващу лепшом успоменом обележити може. Ја велим „тако“ напред, на ће победа по будућност ващу много сјајнија бити!

Књижевне вести.

ПРЕТПЛАТНИЦИМА „МЛАДЕ СРБАДИЈЕ“

Према одзиву, који се показује, решио је годишњи одбор да лист „Млада Србадија“ излази. Први број овога листа — у величини од 6 табана — изаћи ће у априлу, а најдуже до ускрса ове године.

У Новоме Саду 26. јануара 1870. А. Хаџић с. р., претседник год. омл. одбора.

Миша Дмитријевић с. р., тајник год. омл. одбора.

За „Младу Србадију“

тражи се поновице уредник и помоћник му. Уредникова је плата од 1000—1200 фор., а помоћникова од 600—800 фор.

Ко је пезив на претплату на омладински лист прочитао, па у себи воље и способности осећа, да може послове око уређивања таквог листа обављати, тај нека се пријави годишњем одбору у Новоме Саду најдуже до 20. фебруара ове године.

У Новоме Саду 26. јануара 1870. А. Хаџић с. р., претседник год. омл. одбора.

Миша Дмитријевић с. р., тајник год. омл. одбора.

УЈЕДИЊЕНОЈ ОМЛАДИНИ СРПСКОЈ.

Како претплатни позиви годишњег одбора на леп одзив налазе, и како је годишњи одбор према томе одлучио да омладински лист „Млада Србадија“ излази: то се овим позива сваки брат Србин, да умним радом својим припомогне, да омладински лист осветла себи образ у народу и пред страним светом.

Саставци за омладински лист нека се шаљу и то што пре претседнику годишњег одбора, а сваки ће се саставити, који се у омладинском листу успечата, награђивати по размеру у претплатном позиву означеном.

У Новоме Саду 26. јануара 1870. А. Хаџић, с. р., претседник год. омл. одбора.

Миша Дмитријевић, с. р., тајник год. одб. омлад.

Попштованим скупљачима

предбројника на прву свеску Обсаде Флоренције јављам, да ће прва свеска бити готова концем фебруара, и уљудно их умољавам, да ми што прије пријаве уписнике што су већ скупили.

Уписивање једнако траје. Цијена је првој свесци 50 нов. а величина од 5—7 табана на велику осмину (као „Матица“); штампана ће се код Хорњанског са најљепшим словима што их србска штампа има до данас, на лијепој артији, по могућству сатинираној; а да надомирим, оне 10. нов. што сам доао првој означеној цијени, наручио сам из Милана двије слике, које ћу одма са првом свеском разаслати.

У Пешти на Савин дан. Л. А. Томановић правник.

Позив на предплату

на „Веседу“ и „Духовни зборник.“

Лист наш ступа ево у трећу годину својега била, и ми не пропуштамо уљудно позвати поштовану публику, да претплату своју понови.

Писци, припознати и карактером и пером, обећање нам и у напредак своје саучељше. Ђорђе Рајковић остаје и одјак главан сурадник листу, те тако ћемо поуздано моћи наставити решавање наше задаће, а та се састоји у том, да отворимо широко поље за размену мисли, како би се наше свештенство у својој струци и боље изобразило и материјално унапредило; даље да свештенство наше упознајемо са духовним производима наше једноверне браће Руса, као народа најбогатијег на пољу богословне књижевности, те да тако нашем народу дамо духовне ране, која је у истину кадра равном мером задовољити и ум и срце. Додатак „Веседу“ под насловом „Духовни зборник“ држаће се и одјак свога моралног правца, тако да ће га сваки отац моћи дати у руке својој породици, јер ту се неће наћи ни један редак, који не би био чист, ни једна реч, која не би била удаљена од лакоумља.

„Старине србске“ које нам стекоче тождог признања и устменог и писменог, наставићемо и даље, пошто их веома важних и занимљивих имамо већ у рукама.

На ноге дакле, свештеници браћо, просвета зове! ко не ће напред, то је пут у натраг. Лист наш изаћи сваки 10. дана, и то „Веседу“ лист за црк-

вене расправе на читавом табаку, а додатак „духовни зборник“ на по табак, садржавајући проповеди. Цена је на годицу 6 фр. на по годице 3 фр. а на четврт годице 1 фр. 50 в. Предплатити се може на најближој пошти.

Господа нови предплатници, који пошлу новце за читаву годину, добијају на дар потпуне бројеве нашега листа од прошле године.

У Новом Саду, 11. Јануара 1870. Уредништво „Веседу“ и „Духовног зборника“.

РАЧУН ЗЕМУНСКЕ ШТЕДИОНИЦЕ ЗА МЕСЕЦ ЈАНУАР 1870.

Table with financial data for the Zemun Savings Bank for January 1870. Columns include 'Primaња' (Receipts) and 'Давања' (Payments) with amounts in florins and cents.

Table with financial data for the Zemun Savings Bank for January 1870. Columns include 'Primaња' (Receipts) and 'Давања' (Payments) with amounts in florins and cents.

Трговина и обртност.

Н. Ч. и Ш. Сисак 18 јануара. Тихина у радњи са раном на нашој житној пијаци још непрестано влада. Домаће потребе нису се умножиле, а извоз у стране земље незнатан је. За Италију само је Зоб тражена и по већој цени купована. Остала рана задржала је своју стару цену. Продато је: 8000 вагона шенице панчевачке и бечкеречке 84—86 фун. 4 ф. 40—43 н. 85—86 фун. 4 ф. 45 н. Бечејске: 37—88 фун. 5 ф. 5—12 н. Потаске: 85—86 фун. 4 ф. 82—85 н. Босанске: по 3 ф. цента. 7000 вагона кукуруза стара срмска 86 фун. по 2 ф. 55 н. Босанска 2 ф. 46—50 н. нов 2 ф. 20—30 н. 10000 вагона зоби бачке 45 фун. по 3 ф. 80 н. цента, босанске по 3 ф. 25 н.

Време је врло ладно, вода опада; дољном Савом иде јако лед.

Пешта 24 јануара. Понуда и обрт у свим струкама ране били су на нашој житној пијаци сасвим слаби, цене су остале непромењене. Значајно обележене цене само шенице ове су биле: Шеница потијска 700 мерава 86 и по фун. 5 ф., 600 м. 87 фун. 5 ф. 2 и по н., 800 м, 88 фун. 5 ф. 27 и по нов., 400 м. 86 и по фун. и 400 м. 86 фун. обоје по 5 ф. све на три месеца и све на цолске цене

Table titled 'Курс ефекта.' showing exchange rates for various banks and currencies like 'Уг. жељез. зајам', 'Англо-унг. банка', etc.

Table titled 'Телеграм бечке берзе од 28. јануара.' showing telegraphic rates for various metals and currencies like '5 проц. метал', '5 проц. мај.', etc.

ОГЛАСИ. ЕДИКТ.

Овим се од стране суда слоб. и кр. вароши Новог Сада до јавног знања ставља: да је Јула удвојца Мариа Дотлића, сад удата Радин при расправи заоставине Мариа Дотлића поинсила на основу тестаamenta предају и препис непокретности овог на име своје, те с тога на основу §. 580. зак. чланка LIV. 1868. позивају се сви они, кои мисле, да веће право од проситељке над непокретностима Мариа Дотлића имају, да се за 45. дана по уврштењу трећем овог едикта код суда доказама подкрељени пријаве, што ће се речене непокретности, проситељки Јули Дотлић сад удатај Радин досудити и предати.

Суд слоб. кр. вароши Новог Сада 20. дец. 1869. Јован Радовановић с. р. варошки судија. Имре Бала с. р., бележник. 31—2—3.

ОГЛАС.

Патронат вел. србске гимназије у Н. Саду отвара са овим стечај на једно професорско место за класичну филологију са редовном платом за испитане професоре од 733 ф. и односно 840 ф. десетогодишњем додатком и поручањем пензиом.

Пренетоство имају они, кои докажу, да могу мађарски ј-вик предавати.

Сваки проситељ у својој Патронату срб вел гимназије у Н. Саду франко посланој молби прикљ-чити.

1. испитно писмо, 2. сведочбу о положеном испиту зрелости, 3. сведочбу о својој теоретичној и практичној способности 4. сведочбу о моралном поведљу.

Кoji неби учитељски испит показали биће обезви испит за прописано време положили.

Рок стечаја истиче 25 фебр. (13 марта.) 1870.

Из седнице патроната вели србске гимназије 19 (30) јануара 1870. 29—3—3

Објава.

Од стране суда сл. кр. вароши Новог Сада овим се свакоме до знања ставља, да је на цело покретно имање овдашњег трговца Илије М. Христића услед његове сопствене молбе заључењем суда овог од данашњег дана стецитише отворено и да је ради саставља веритељског односно реди пријаве њеног потраживања рок на 1. 2. и 3. дан месеца маја 1870 године одређен.

Услед тога дакле позивају се сви они који што из речене стецитишне ма се буди на ком правном основу потраживати имају, да та потраживања своја у гореваначене дане суду овом пријаве, тим известије што हेђу се сва доцније пријављена потраживања о бити морати.

За привременог старатеља масе наименован је овдашњи трговац г. Ђорђе Шевић, а за правног заступника исте, овдашњи г. адвокат Павле Бала.

Суд слоб. кр. вароши Новог Сада 28. јан. 1870. Имре Бала с. р. Јован Радовановић с. р. подбележник. 32—2—3 варошки судија

ОГЛАС.

Патронат вел. србске гимназије Н. Садске овим до јавног знања ставља, да ће се „Типографска Платонова“ дана 1. (13.) априла, 1870 у 10 сати пре подне у дворани гимназијској на три године, почињајући од 1. маја 1870 до последњег децембра 1872 п. р. под зајак издавати.

Сви они кои би желели ову Типографију у закуп узети, нека изволе са 10 проц. пишмарином на горе назначени дан и место доћи.

Условља закупа могу се код актуара патронатског Рад. Манолјовића проучити.

Из седнице патроната вел. србске гимназије Н. Садске дана 19. (30.) јануара 1870. 28—3—3

ОБЈАВА.

Магистрат сл. кр. вароши Сегедина објављује: да ће варош текуће 1870. године 3888 квад. хвати јамачно, — али могуће и више, од части четвороугаљним, од части простим разбијеним каменом кадрирати дати.

И будући ће камен, и песак варош о свом трошку прибавити, тако исто и нуждан насип сама извршити; они који би се самота посла кадрирања сања примити хотели, позивају се, да овом магистрату лично, или писмено преко г. Јована Сремца варошког капетана што пређе изјаве, по коју цену су готови један квад. хват с једним и с другим наменом кадрирати.

Дво из седнице 5. (17.) јануара 1870. године држане. 27—3—3

ОГЛАС.

Долуподписани стављају до знања да су у месту Руми основали СИРЉЕТА ВИНСКА ЕСЕНЦИЈЕ ФАБРИКУ

и ШПИРИТУСА ПРОДАЈУ

у стању омо сваку количину по потреби, како за околину тако и за најдаља места, брзом оправом, добром робом и умереном ценом послужити.

С поштовањем 26—3—3 Милутиновић и Јаковљевић.

ЗАХВАЛНИЦА

на целитилном дјејствовању Анатеринске воде за уста

од др. Ј. Б. Поппа, практ. зубњег лекара, у Бечу, варош, Богнерова улица бр. 2.

Подписавши са задовољством јавља, да је употребљаванем анатеринске воде за уста од др. Ј. Б. Поппа, прак. лекара у Бечу, сбуставио леки ток крви из меса око зуба тако да су зуби своју природну боју и чврстину ошет добили и ток крви састао, услед чега моју најтоплију благодарност с овим изричем.

Уједно на вољи остављам, да се са овим редцима свакоко нужно употребљење учинити може, изко би само целително дјејствовање анатеринске воде за уста и зубњих болести што више познато било.

Кауаум. Мр. Х. Ј. де Карпентир. Може се добити: у Новом Саду у апот. К. Б. Грозингера; М. Браунера апот. код духа; Д. Момировића; у Тителу: Тиме Ђорђевића; у Београду: Секулића и Д. Милутиновића у апотеци; у Панчеву: В. Х. Графа апот.; у Митровици: Пајзбергера апот.; у Руми: код Милутиновића; у Вуковару: Т. Стајића, Крајчиновића и Ф. Кирхбаума апот.; у Сомбору: Фалхијанеса-нећака, Попића и Р. Хајндхофера; у Осеку: Рибурда апот., Хириерова сини; у В. Бечкереку; Д. Дајча синови, Келнерова апот. Ј. Велеи; у Петроварадину; Деодата апот.; у Карловцу: Медерона апот. и код Бенжа; у Вадноу: А. Сесцати апот.; у Земуну: код Д. Јановића сини. 35—1—1

Платонова штампарија у Новом Саду 1870.